

Рейтинговий звіт

(для публікації)

Довгостроковий кредитний рейтинг за національною рейтинговою шкалою:

uaBBB

Інтерпретація рейтингу:

Позичальник або окремих борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов

Дата присвоєння рейтингу:

03.08.2018 року

Період оновлення рейтингу:

ЩОКВАРТАЛЬНО

Дата оновлення рейтингового звіту:

За запитом клієнта

Товариство з обмеженою відповідальністю

«КАРДСЕРВІС»

(повне ім'я компанії)

01133, м. Київ, ВУЛИЦЯ Є. КОНОВАЛЬЦЯ, будинок 36-Д, приміщення 61
(місцезнаходження компанії)

Дата реєстрації: 17.12.2014
Код ЄДРПОУ: 39551837
Аудитор: АФ «Універсал-Аудит»
Телефон: +38-044-227-98-17, 227-98-95
Web-сайт: <https://cardservice.ua>

Види діяльності:

Код КВЕД 64.92 Інші види кредитування (основний)

ТОВ «КАРДСЕРВІС» – єдина в Україні компанія, що спеціалізується на обслуговуванні програм кредитування фізичних осіб за технологією private label credit cards - монобрендових кредитних карток магазинів.

*Даний звіт є рейтинговим дослідженням, який виражає думку аналітиків РА «Експерт-Рейтинг».
Звіт є обґрунтуванням присвоєного рейтингу, який також є думкою аналітиків
РА «Експерт-Рейтинг».*

Обмеження на використання рейтингового звіту вказані на останній сторінці звіту.

1. Загальна характеристика компанії

Товариство з обмеженою відповідальністю «КАРДСЕРВІС» (CARDSERVICE, LIMITED LIABILITY COMPANY) створене 17 грудня 2014 року. ТОВ «КАРДСЕРВІС» видано свідоцтво Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України ІК № 145 від 10.09.2015 року, код фінансової установи 16. Ліцензія Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, видана згідно Розпорядження № 2102 від 01.09.2016 року на здійснення діяльності з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів. Ліцензію було переоформлено 26.01.2017 року на діяльність з надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту, у зв'язку зі звуженням виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відповідно до Розпорядження Нацкомфінпослуг від 26.01.2017 року № 163.

ТОВ «КАРДСЕРВІС» – єдина в Україні компанія, що спеціалізується на обслуговуванні програм кредитування фізичних осіб за технологією private label credit cards - монобрендових кредитних карток магазинів. В світі ця технологія є популярним та дієвим інструментом збільшення продажів. У США магазинами видано біля 175 млн. власних карток. Серед найбільших мереж, які мають власні кредитні картки: GAP, American Eagle, Walmart, Dillard's, Saks Fifth Avenue, J.Crew та інші. За статистикою кожна третя покупка у цих мережах здійснюється саме кредитною картою магазину.

На думку Агентства, ТОВ «КАРДСЕРВІС» належить до категорії тих компаній, які намагаються адаптувати для масового використання інструменти, що вже апробовані на розвинутих ринках, але з різних причин не набули популярності в Україні. Сама галузь, в якій працює ТОВ «КАРДСЕРВІС», має сприятливі тенденції для розвитку бізнесу компанії, оскільки:

- споживчі кредити в Україні достатньо дорогі, щоб компенсувати втрати кредиторів при зростанні відсотку дефолтів за кредитами;
- як правило, кредити фізичних осіб в Україні краще обслуговуються ніж кредити юридичних осіб;
- ринок споживчого кредитування в Україні може зрости у 2018 році на 50-60%.

Серед недоліків просування технології private label credit cards слід відмітити:

- Непристосованість вітчизняного законодавства до ведення небанківськими фінансовими установами повноцінних рахунків на зразок карт-рахунків у банківських установах.
- Наявність гострої необхідності співпраці із продавцями товарів, для яких ще потрібно популяризувати кредитний продукт, довести його конкурентоздатність та корисливість не для кінцевого споживача, а саме для продавця.
- Слабкий доступ до дешевих ресурсів та до позик через ринок облігацій з боку небанківських фінансових установ в Україні, що обмежує масштаб конкурентних проектів у сферах факторингу, лізингу та прямого кредитування.

Не дивлячись на наявність недоліків, технології, що просуваються ТОВ «КАРДСЕРВІС», досить стрімко розвиваються, долаючи труднощі українського ринку та забезпечують зростання чистого доходу від реалізації продукції у кілька разів за останній рік. Агентство дуже позитивно ставиться до новацій на кредитному ринку, це дозволяє збільшити глибину фінансової інклюзії, доступність кредитних продуктів для населення та відродити міжсекторальну конкуренцію на кредитному ринку.

2. Ділова активність компанії

Виручка Компанії за 12 місяців 2017 року склала 3,057 млн. грн., в той час як за той самий період 2016 року виручка склала всього 0,687 млн. грн. За останній звітний рік ТОВ «КАРДСЕРВІС» вдалось збільшити чистий дохід від реалізації у 4,45 разів, а за перше півріччя 2018 року чистий дохід виріс у 3,22 рази. Через специфіку обліку чистий дохід Компанії дорівнював її валовому прибутку. ТОВ «КАРДСЕРВІС» вдалось за короткий строк суттєво наростити чистий дохід через значне розширення операцій з кредитування.

Таблиця 1

Окремі данні по доходах та витратах ТОВ «КАРДСЕРВІС»

Назва показника	I півріччя 2018	I півріччя 2017	Зміна	Темп приросту	2017	2016	Зміна	Темп приросту
Чистий дохід	2438	761	1677	220,37%	3057	687	2370	344,98%
Валовий прибуток	2438	761	1677	220,37%	3057	686	2371	345,63%
Адміністративні витрати	1652	542	1110	204,80%	1645	724	921	127,21%
Витрати на збут	12	0	12	-	53	1	52	5200,0%
Інші операційні витрати	0	5	-5	-	1023	3	1020	34000,0%
Фінансовий результат від операційної діяльності	779	271	508	187,45%	417	-19	436	2294,74%
Чистий прибуток	148	271	-123	-45,39%	349	-19	368	1936,84%

Джерело: данні Компанії

Позитивної оцінки також заслуговує прибуткова діяльність ТОВ «КАРДСЕРВІС». За перше півріччя 2018 року ТОВ «КАРДСЕРВІС» вдалось наростити обсяг прибутку від операційної діяльності у 2,87 рази до 779 тис. грн., за 2017 рік прибуток від операційної діяльності склав 417 тис. грн. На думку Агентства, зростання прибутку зумовлене збільшенням масштабів кредитування і доволі продуманою бізнес-моделлю ТОВ «КАРДСЕРВІС», яка має досить непогані якісні характеристики, що вказують на можливість розширення дохідних операцій.

На момент вивчення, ТОВ «КАРДСЕРВІС» мала кілька бізнес-напрямків споживчого кредитування: Туризм, Техніка та Автосервіс. Біля 15 клієнтів-юридичних осіб надали ТОВ «КАРДСЕРВІС» доступ до кредитування своїх клієнтів через картки. Ефективна ставка кредитування по кредитному портфелю ТОВ «КАРДСЕРВІС» коливалась у першому півріччі 2018 року на рівні 93-102% річних. Відповідна дохідність операцій при низькому відсотку прострочених позик дозволяла ТОВ «КАРДСЕРВІС» розширювати операції за рахунок зароблених коштів, збільшуючи потенціал зростання бізнесу ТОВ «КАРДСЕРВІС».

3. Використання компанією позикових ресурсів

Протягом 2016 та 2017 років, а також на момент вивчення звітності ТОВ «КАРДСЕРВІС» не використовувала банківські кредити або кошти, запозичені через облігації. На початок третього кварталу 2018 року ТОВ «КАРДСЕРВІС» мала: «інші поточні зобов'язання» у сумі 4,928 млн. грн., які представлені інсайдерами ТОВ «КАРДСЕРВІС».

Слід звернути увагу, що станом на початок другого кварталу 2018 року власний капітал ТОВ «КАРДСЕРВІС» перевищував зобов'язання Товариства на 35,42%. Проте також варто звернути увагу на зменшення співвідношення між власним капіталом та зобов'язаннями ТОВ «КАРДСЕРВІС» протягом всього періоду аналізу. Зростання ділової активності та залучення грошових коштів для розширення кредитування може і надалі призводити до зменшення покриття власним капіталом зобов'язань ТОВ «КАРДСЕРВІС», що є цілком нормальним процесом для фінансової установи, але по мірі відходження від інсайдерських джерел позикових коштів ТОВ «КАРДСЕРВІС» потрібно зменшувати характер впливу на результати своєї роботи спекулятивних операцій.

Окремі балансові статті ТОВ «КАРДСЕРВІС»

Назва показника	30.06.18	31.12.17	Зміна	Темп приросту	31.12.17	31.12.16	Зміна	Темп приросту
Основні засоби	347	193	154	79,79%	193	41	152	370,73%
Дебіторська заборгованість за розрахунками, за виданими авансами	715	687	28	4,08%	687	573	114	19,90%
Інша поточна дебіторська заборгованість	11416	7010	4406	62,85%	7010	2620	4390	167,56%
Гроші та їх еквіваленти	67	115	-48	-41,74%	115	57	58	101,75%
Активи всього:	12583	8005	4578	57,19%	8005	3293	4712	143,09%
Власний капітал	7238	5240	1998	38,13%	5240	3191	2049	64,21%
Зобов'язання всього (Активи – власний капітал)	5345	2765	2580	93,31%	2765	102	2663	2610,78%
Інші довгострокові зобов'язання	0	1850	-1850	-	1850	0	1850	-
Поточні зобов'язання і забезпечення	5345	915	4430	484,15%	915	102	813	797,06%
З них інші поточні зобов'язання	4928	782	4146	530,18%	782	47	735	1563,83%
Співвідношення між власним капіталом та зобов'язаннями	135,42%	189,51%	-54,1 п.	-	189,51%	3128,43%	-2938 п.	-
Співвідношення між грошовими коштами та поточними зобов'язаннями	1,25%	12,57%	-11,3 п.	-	12,57%	55,88%	-43,31 п.	-

Джерело: данні Компанії

Під час аналізу публічної інформації ТОВ «КАРДСЕРВІС» Агентство виявило, що Компанія залучає позикові кошти у гривнях із дохідністю 30% річник. Розрахунок дохідності по залучених коштах може також відбуватись на основі офіційного курсу гривні до долару США із «валютною дохідністю» до 20% річних. ТОВ «КАРДСЕРВІС» офіційно повідомило Агентство, що на момент присвоєння рейтингу кошти, запозичені у гривні з прив'язкою до валютної дохідності, не залучало. Одночасно Агентство попередило ТОВ «КАРДСЕРВІС», що у разі виникнення суттєвих зобов'язань, вартість яких прив'язана до іноземної валюти, кредитний рейтинг позичальника може бути знижений. На думку Агентства, ТОВ «КАРДСЕРВІС» має достатню ефективну кредитну ставку і дуже незначний обсяг проблемної заборгованості, тому може впоратись із коливаннями вартості зобов'язань, вартість яких прив'язана до іноземної валюти, якщо частка таких зобов'язань не буде перевищувати 20% від суми зобов'язань.

Варто окремо зазначити, що на початок третього кварталу 2018 року Компанія не залучала запозичених коштів «на відкритому ринку», всі запозичені кошти та додатковий капітал були надані інсайдерами ТОВ «КАРДСЕРВІС» та пов'язаними з ними особами. Інсайдери не зацікавлені у припиненні роботи Компанії, тому ризик ліквідності для ТОВ «КАРДСЕРВІС» є дуже незначним. Але у разі появи зовнішніх кредиторів з позиками, повернення яких не можна відкласти, відсутній запас ліквідних активів (резерву виплат) вказуватиме на спекулятивний характер операцій ТОВ «КАРДСЕРВІС», що може негативно вплинути на рейтинг ТОВ «КАРДСЕРВІС». Інтерв'ю з менеджментом Компанії показало, що вони розуміють відповідну проблему і на першому етапі, поки частка коштів від «зовнішніх кредиторів» буде незначною, будуть спиратись на середньоденний показник виплат позичальників ТОВ «КАРДСЕРВІС». По мірі збільшення частки «зовнішнього фінансування» ТОВ «КАРДСЕРВІС» буде формувати відповідний резерв виплат та покращувати техніку управління ліквідністю.

4. Аналіз на предмет фіктивності операцій

Аналіз Єдиного державного реєстру судових рішень показав, що Компанія протягом всього періоду існування не фігурувала в рішеннях українських судів ані як позивач, ані як відповідач.

Аналіз Загальнодоступної бази даних ДФС показав, що Компанія була поставлена на облік в 18.12.2014 р. ДФС Печерського району м. Києва. На момент проведення аналізу Компанія не мала податкової заборгованості.

Окремо слід зазначити, що ТОВ «КАРДСЕРВІС» не є емітентом цінних паперів, зокрема облігацій, тому не підпадає під регулювання НКЦПФР, але перевірка Агентством ознак фіктивності у Компанії на момент рейтингового дослідження показала, що вони відсутні у обсягах, затверджених Рішенням НКЦПФР №393 від 30.05.2017 р.

5. Засновники та власний капітал

Зареєстрований (статутний) капітал Компанії був сформований при її заснуванні. Станом на момент присвоєння кредитного рейтингу зареєстрований пайовий капітал ТОВ «КАРДСЕРВІС» складав 3,5 млн. грн. Також Компанія мала додатковий капітал у розмірі 3,55 млн. грн., який було забезпечено додатковими внесками засновників.

Відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, на момент присвоєння кредитного рейтингу ТОВ «КАРДСЕРВІС» мало наступних бенефіціарів:

- Сорока О.Л. (м. Київ) – 10,00%
- Тріль І.П. (м. Тернопіль) – 10,00%
- Богодухова О.В. (м. Запоріжжя) – 30,10%
- Рибцова К.О. (м. Дніпро) – 49,90%

Рівень зовнішньої підтримки фізичних осіб є невизначеним, але з відкритих джерел відомо, що:

- Рибцова К.О. є бенефіціаром ТОВ «ГРІНВУД ГРУПП» (м. Дніпро), що спеціалізується на будівництві;

- Богодухова О.В. та Сорока О.Л. є засновниками і бенефіціарами ТОВ «Фастфінанс» (код 39908548);

- Богодухова О.В. і Рибцова К.О. є засновниками і бенефіціарами ТОВ «ПРОЦЕСИНГ-ЦЕНТР КАРДСЕРВІС»;

- Тріль І.П. є засновником і керівником ряду товариств з обмеженою відповідальністю на території України, які спеціалізуються на видавничому бізнесі, наприклад, ТОВ «ВИДАВНИЧО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДІМ «ДІАНА ПЛЮС» (м. Тернопіль).

Отже, ТОВ «КАРДСЕРВІС» має через власників розгалужену мережу корпоративних зв'язків з іншими юридичними особами, іноді ці зв'язки мають ознаки наявності прямого впливу. Тому можна стверджувати, що навколо ТОВ «КАРДСЕРВІС» створено неформальну групу компаній, що за певних обставин може негативно впливати на кредитний рейтинг ТОВ «КАРДСЕРВІС», оскільки засновники, які мають інші бізнес-інтереси та одночасно мають суттєвий вплив на ТОВ «КАРДСЕРВІС», знаходяться під впливом конфлікту інтересів. З іншого боку, характер бізнесу ТОВ «КАРДСЕРВІС» передбачає, що Компанія спирається при кредитуванні саме на кошти, залучені у бенефіціарів ТОВ «КАРДСЕРВІС» та пов'язаних з ними осіб, що значно зменшує потенційний конфлікт інтересів у засновників.

6. Характеристика кредитного портфелю

Окремі характеристики кредитного портфелю ТОВ «КАРДСЕРВІС» дозволяють зробити ряд висновків.

По-перше, ТОВ «КАРДСЕРВІС» з початку 2018 року має чітку спеціалізацію на кредитуванні туризму та купівлі техніки, на які припадало більше 60% портфелю. Втім, галузева структура портфелю ще не склалась і, вочевидь, залежить від сезонних факторів, що є ознакою більшості нових портфелів.

По-друге, протягом останніх 6 кварталів поспіль ефективна ставка за наданими кредитами коливалась на рівні 93-106%, що для українського ринку споживчого кредитування є нормальним діапазоном, який розрахований на емоційні або необхідні покупки.

По-третє, за 6 кварталів обсяг наданих кредитів ТОВ «КАРДСЕРВІС» виріс у 3 рази. Але разом із кредитами зростала і частка тих кредитів, які мали прострочку більше ніж 90 днів. Цей показник виріс із 5,21% до 15,63%. Зростання неякісних кредитів є фактором, який вказує на те, що портфель кредитів все ще формується, а через його незначну строковість частка неякісних кредитів є динамічною, але значно меншою за ефективну ставку по портфелю.

Таблиця 3

Окремі характеристики кредитного портфелю ТОВ «КАРДСЕРВІС», тис. грн., %

Показники	I квартал 2017	II квартал 2017	III квартал 2017	IV квартал 2017	I квартал 2018	II квартал 2018
Автосервіс та автотовари	15,94%	10,72%	13,60%	19,89%	28,28%	16,20%
Туризм	52,62%	68,69%	59,78%	30,91%	30,03%	43,51%
Техніка	3,26%	15,39%	22,84%	40,25%	39,27%	31,69%
Інші цілі	28,18%	5,20%	3,78%	8,96%	2,42%	8,60%
Оборот по виданих кредитах	2344,3	2471,6	3826	4344	4102,4	4103
Кредитний портфель, всього	2360	3134	4269	5675	6398	6912
Частка кредитів із прострочкою 90 днів та більше	5,21%	11,33%	9,39%	8,61%	12,85%	15,63%
Ефективна ставка	102,00%	106,00%	103,00%	102,00%	95,00%	93,00%
Середня сума наданих кредитів	15,1	20,4	11,4	12	13,1	12,5

Джерело: данні Компанії

Отже, кредитний портфель ТОВ «КАРДСЕРВІС» має нестійку галузеву структуру і показує коливання якості. Портфель ТОВ «КАРДСЕРВІС» ще знаходиться у стадії формування, але демонструє непогану дохідність, що вже відобразилось на даних по прибутку Компанії.

7. Потенційні ризики

На думку Агентства, діяльність Компанії має цілий перелік ризиків, які можуть відобразитись на діяльності ТОВ «КАРДСЕРВІС»:

1. Значне збільшення запозичених коштів значно знизить автономію Компанії і збільшить залежність обслуговування боргу зовнішніх (по відношенню до компанії та її інсайдерів) кредиторів від якості кредитного портфелю фінансової установи, який ще є на стадії формування;
2. Залучення ТОВ «КАРДСЕРВІС» позикових коштів з прив'язкою до валютного курсу гривні в процесі неконтрольованої девальвації може збільшити зобов'язання ТОВ «КАРДСЕРВІС» і виплати по ним та призвести до збиткової діяльності установи. Менеджмент Компанії має уявлення як впоратись із «валютним ризиком», а Компанія має міцний запас дохідності, але у будь-якому разі на момент проведення аналізу залучення коштів із прив'язкою до валютного курсу ще не відбулось, тобто відповідні механізми управління валютним ризиком ще не було апробовано на практиці.
3. У разі погіршення ділової активності в країні ТОВ «КАРДСЕРВІС» може зіштовхнутись із довготерміновим падінням якості кредитного портфелю. І хоча Компанія має власну політику резервування, проте сформованих резервів може бути недостатньо для компенсації витрат на залучення коштів і на підтримку операційної активності.
4. Діяльність компанії ТОВ «КАРДСЕРВІС» підлягає ліцензуванню та регулюванню з боку Нацкомфінпослуг, тобто бізнес Компанії може бути вразливим до змін у регулюванні або умов ліцензування з боку Нацкомфінпослуг.

5. ТОВ «КАРДСЕРВІС» не має достатнього запасу ліквідності для подолання ризиків при надзвичайних ситуаціях у разі наявності «зовнішнього» фінансування. На думку Агентства, ТОВ «КАРДСЕРВІС» потрібно створити такий запас ліквідних активів у формі банківських депозитів, ОВДП, або інших ліквідних інструментів, за вибором менеджменту Компанії.
6. При значному розширенні бізнесу і неможливості повного контролю персоналу з боку менеджменту ТОВ «КАРДСЕРВІС» варто розробити і опублікувати політики і процедури поводження із персональними даними клієнтів, щоб забезпечити їх збереження і неможливість розповсюдження баз даних серед конкурентів клієнтів-юридичних осіб ТОВ «КАРДСЕРВІС».

8. Висновки

В період з 10 по 30 липня 2018 року РА «Експерт-Рейтинг» проводило рейтингове дослідження ТОВ «КАРДСЕРВІС» (код ЄДРПОУ 39551837). За результатами дослідження рейтинговим комітетом було прийнято рішення присвоїти Компанії довгостроковий кредитний рейтинг позичальника на рівні uaBBB. Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaBBB характеризується достатньою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності залежить від впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов. За результатами рейтингового дослідження можна зробити наступні основні висновки:

1. На момент визначення кредитного рейтингу власний капітал ТОВ «КАРДСЕРВІС» був більшим за зобов'язання на 35,42%. Втім, самі зобов'язання були сформовані в основному за рахунок запозичених коштів від засновників Компанії та пов'язаних з ними осіб. Інсайдерський характер формування портфелю запозичень значно пом'якшує обслуговування запозичень, оскільки засновники і пов'язані з ними особи фактично самі собі позичили кошти. Але такий стан справ вказує на те, що механізми роботи Компанії із «зовнішніми» кредиторами ще не відпрацьовані до кінця, і це в якийсь мірі обмежує кредитний рейтинг ТОВ «КАРДСЕРВІС».

2. Кредитний портфель ТОВ «КАРДСЕРВІС» має нестійку галузеву структуру і показує коливання якості. Портфель ТОВ «КАРДСЕРВІС» ще знаходиться у стадії формування, але демонструє непогану дохідність, що вже відобразилось на даних по прибутку Компанії. Коливання ефективної ставки по портфелю на рівні 93-106% вказує на достатній запас дохідності для забезпечення зростання прибутку Компанії та обслуговування зовнішнього фінансування у разі його залучення.

3. Позитивної оцінки також заслуговує прибуткова діяльність ТОВ «КАРДСЕРВІС». За перше півріччя 2018 року ТОВ «КАРДСЕРВІС» вдалось наростити обсяг прибутку від операційної діяльності у 2,87 рази до 779 тис. грн., за 2017 рік прибуток від операційної діяльності склав 417 тис. грн. На думку Агентства, зростання прибутку зумовлене збільшенням масштабів кредитування і доволі продуманою бізнес-моделлю ТОВ «КАРДСЕРВІС», яка має досить непогані якісні характеристики, що вказують на можливість розширення дохідних операцій.

4. У разі залучення позикових коштів від зовнішніх, по відношенню до інсайдерів ТОВ «КАРДСЕРВІС», кредиторів і зміни коефіцієнту автономії ТОВ «КАРДСЕРВІС», а також у разі проявлення операційних ризиків при обслуговуванні «зовнішніх кредиторів» кредитний рейтинг ТОВ «КАРДСЕРВІС» може бути знижено. І навпаки, по мірі успішної роботи із зовнішніми кредиторами, відсутності від них судових позовів до ТОВ

«КАРДСЕРВІС» або інших фактів негативної оцінки ТОВ «КАРДСЕРВІС», кредитний рейтинг Компанії може бути підвищений.

5. Агентство допускає, що ТОВ «КАРДСЕРВІС» або споріднені із Товариством компанії можуть залучати кошти через емісію облігацій за встановленим законом порядком. Тому Агентство попереджає, що кредитний рейтинг облігацій емітента не обов'язково буде таким самим, як і рейтинг позичальника, визначений в цьому Звіті. Випуск облігацій та їх розміщення будуть збільшувати зобов'язання ТОВ «КАРДСЕРВІС» і пливати на рівень коефіцієнту автономії Товариства, а отже – і на можливість ТОВ «КАРДСЕРВІС» обслуговувати зобов'язання.

6. В своїх висновках Агентство спирається на засвідчення ТОВ «КАРДСЕРВІС», що компанія знаходиться під регулювання Нацкомфінпослуг та повністю виконує вимоги регулятора і не порушує податкового та іншого законодавства, яке регулює діяльність фінансових установ в Україні.

Приложение А

Ограничения на использование рейтингового отчета

Этот отчет является интеллектуальной собственностью ООО «РА Эксперт-Рейтинг». Все интеллектуальные права ООО «РА Эксперт-Рейтинг» и связанных с ними лиц охраняются законодательством Украины. Никакая часть этого отчета не может продаваться, воспроизводиться или распространяться третьими лицами без письменного согласия ООО «РА Эксперт-Рейтинг». Вся информация, содержащаяся в этом отчете, получена ООО «РА Эксперт-Рейтинг» из источников, которые в ООО «РА Эксперт-Рейтинг» считают достоверными. В связи с возможностью человеческой или технической ошибки, а также других факторов, ООО «РА Эксперт-Рейтинг» не гарантирует абсолютной надежности представленной информации. Кредитный рейтинг компании или ее долговых инструментов, а также любая часть информации, содержащейся в отчете, должны рассматриваться исключительно как мнение о степени сопротивляемости компании неблагоприятным факторам влияния, а не как рекомендация по покупке или продаже ценных бумаг или рекомендация относительно использования услуг компании. ООО «РА Эксперт-Рейтинг» не несет ответственности за результаты кредитных, инвестиционных или хозяйственных решений третьих лиц, принятых исключительно с учетом информации о рейтингах, присвоенных ООО «РА Эксперт-Рейтинг».

Вкладчики, страхователи, инвесторы, покупатели продуктов и услуг, используя данный рейтинговый отчет, автоматически соглашаются с тем, что содержание рейтингового отчета является мнением аналитиков Рейтингового агентства «Эксперт-Рейтинг» о кредитоспособности компании или уровне кредитного риска, который несут в себе ценные бумаги Компании. Воспринимая результаты оценки уровня кредитного рейтинга компании или ценной бумаги, следует понимать:

1. При оценке во внимание принимаются факторы, которые могут позитивно или негативно повлиять на устойчивость компании. Таким образом, ООО «РА Эксперт-Рейтинг» оценивает уровень сопротивления компании неблагоприятным факторам воздействия. Для компаний оценка проводится в соответствии с национальной шкалой, определенной в соответствии со шкалой, утвержденной Постановлением Кабинета Министров Украины от 26 апреля 2007 № 665. Соотношение между международной шкалой и национальной шкалой Агентство определяет самостоятельно, рейтинг по международной шкале Агентства присваивается исключительно по запросу клиента.

2. Информация, приведенная в рейтинговом отчете, источником которой является сам клиент или регулятор, может незначительно отличаться от публичной информации в других источниках из-за различий в системе учета или методологии подсчета показателей. Оценка ТОВ «КАРДСЕРВИС» проводилась по методологии «Рейтингова методологія та процедура для оцінювання лізингових та факторингових компаній», поскольку бизнес ТОВ «КАРДСЕРВИС» в текущем его развитии сопоставим с лизинговым бизнесом.

3. Информация, содержащаяся в данном отчете об иностранных акционерах компании, приводится в той валюте, в которой составлен официальный годовой отчет компании-акционера. Сопоставляя такую финансовую информацию с данными компании или аналогичных иностранных компаний нужно обязательно учитывать разницу в системах учета и учетной политики.

Таблица А

Национальная рейтинговая шкала. Долгосрочные кредитные рейтинги (более одного года) *

Рейтинг	Интерпретация рейтинговой оценки
uaAAA	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaAAA характеризуется исключительно высокой кредитоспособностью по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами
uaAA	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaAA характеризуется очень высокой кредитоспособностью по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами
uaA	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaA характеризуется высокой кредитоспособностью по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами. Уровень кредитоспособности чувствителен к влиянию неблагоприятных коммерческих, финансовых и экономических условий
uaBBB	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaBBB характеризуется достаточной кредитоспособностью по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами. Уровень кредитоспособности зависит от влияния неблагоприятных коммерческих, финансовых и экономических условий
uaBB	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaBB характеризуется кредитоспособностью ниже достаточной по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами. Высокая зависимость уровня кредитоспособности от влияния неблагоприятных коммерческих, финансовых и экономических условий
uaB	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaB характеризуется низкой кредитоспособностью по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами. Очень высокая зависимость уровня кредитоспособности от влияния неблагоприятных коммерческих, финансовых и экономических условий
uaCCC	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaCCC характеризуется очень низкой кредитоспособностью по сравнению с другими украинскими заемщиками или долговыми инструментами. Существует потенциальная вероятность дефолта.
uaCC	Заемщик или отдельный долговой инструмент с рейтингом uaCC характеризуется высокой вероятностью дефолта
uaC	Заемщик ожидает дефолт по долговым обязательствам
uaD	Дефолт. Выплата процентов и основной суммы по долговым обязательствам заемщика прекращена без достижения согласия с кредиторами относительно реструктуризации задолженности до наступления срока платежа

«-» или «+» — это промежуточные категории рейтинга относительно основных категорий.

* — согласно шкале, утвержденной [Постановлением Кабинета Министров Украины от 26 апреля 2007 № 665](#)

Соответствующее приложение является неотъемлемой частью рейтингового отчета